

Ko se človek otrese vseh spon vsakdanjosti, ko upravičeno zadvomi nad vsem, kar je ustvarilo človeštvo, zanašajoče se le na razum, ne vpoštevajoče srca, tedaj mu ostane kot edino pozitivno: žeja. Čim bolj se tak samotar vdaja samogovorom »tem plitkejši in nespametnejši se mu dozdeva sosedov razgovor«. Těj »borbi ni konca« in na »kar se ozrem, vse je pesem in česarkoli se dotaknem vse je bol«, in vendar, če bi ga Bog vprašal: hočeš umreti, bi mu odgovoril »Ne, oče, jaz hočem živeti«.

Tako je to Andrićevo delo najčistejša, najgloblja in najsimpatičnejša izpoved iskavca poeta, ki je prebogat v svoji duši, da bi se ogrinjal v talmi proroške plašče (Cesarec in drugi!).

Prave poezije ni ne v hrupu in šumu, še manj v kričavi vsiljivosti in epigonstvu blaziranih novotarcev, temveč v globoki boli, izraženi verno in preprosto, podobni tihi molitvi, ki si v njej človek očišča svoje srce, da se spet v ubranosti strne z neizraznim.

ALOJZIJ GRADNIK:

OSLAVJE.

Morišče! Ni več trt, le sama trava.
Ni niti groblja več razdrtih hiš;
kar tu iz zemlje rase, je le križ,
in kar izkoplje se, mrtvaška glava.

O Smrt! Kakó je kratka tvoja slava!
O nji si rjula tu in zdaj molčiš,
ko se na zvoke valujočih viž
mladina na brjarju tam zabava.

Tam, kjer se v krvi váljali životi
so v zadnji uri, kjer imena sveta
so svojih ljubic zadnjikrat mrmrali,

tam, kjer stojé spomini še njih žali,
v temine plašču skrita njil dekleta
zdaj pariyo z vojaki se za ploti.

